

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wydział Elektryczny
Katedra Elektrotechniki, Energoelektroniki i Elektroenergetyki

Materiały do seminarium z przedmiotu:
Zasady zrównoważonego rozwoju
Kod: EMS1A1011

Temat:
CO TO JEST ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ ?

Opracował: dr inż. Marcin Andrzej Sulkowski

Białystok 2025

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Materiały przygotowane w ramach projektu „PB 5.0 – dostosowanie oferty dydaktycznej Politechniki Białostockiej do potrzeb nowoczesnej gospodarki oraz zielonej i cyfrowej transformacji” (nr umowy FERS.01.05-IP.08-0327/23-00) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Publikacja jest udostępniona na licencji Creative Commons - Uznanie autorstwa 4.0 (CC BY 4.0). Pełna treść licencji dostępna na stronie creativecommons.org.

MATERIAŁ FILMOWY

Zrównoważony rozwój: Co to naprawdę znaczy?

Wielki smog w Londynie 5–9 grudnia 1952 r.

- Źródło: Wielki smog londyński, Wikipedia, https://pl.wikipedia.org/wiki/Wielki_smog_londy%C5%84ski#/media/
- Plik:Nelson's Column during the Great Smog_of_1952.jpg [dostęp: 19.03.2022].

W grudniu 1952 r. w Londynie doszło do katastrofy środowiskowej. W wyniku specyficznych warunków pogodowych (utrzymującego się niżu i dużego spadku temperatury) emitowane do powietrza trujące gazy pochodzące z kominów domów, fabryk oraz spalin samochodowych osiągnęły takie stężenie, że Londyn spowił trujący smog. Nasączona toksycznymi gazami mgła utrzymująca się przez cztery grudniowe dni doprowadziła do zgonu ok. 4 tys. ludzi. W kolejnych tygodniach na ostra niewydolność oddechową zmarło kolejne 8 tys. osób, co łącznie dało ok. 12 tys. ofiar zatrucia smogiem. W wyniku tej tragedii Wielka Brytania przyjęła w 1956 r. Clean Air Act (Ustawę o czystym powietrzu) – ten akt prawny wprowadził środki ograniczające emisje szkodliwych gazów.

Ile ludzi jest w stanie wykarmić Ziemia?

W roku 1798, kiedy Tomasz R. Malthus opublikował swoją pracę Traktat o prawie ludności, na Ziemi mieszkało poniżej miliarda ludzi. Przez cały XIX w. liczba mieszkańców Ziemi wzrosła do 1,65 mld. Prawdziwa eksplozja demograficzna nastąpiła jednak w połowie XX w., kiedy kolejne miliardy ludzi przybywały w coraz szybszym tempie, zwiększając tę liczbę nawet co kilkanaście lat. Obecnie Ziemia liczy ok. 8 mld ludności, a prognozy demograficzne wskazują, że 2050 r. wartość ta może przekroczyć 10 mld.

Naukowcy z Uniwersytetu Sztokholmskiego postavili sobie pytanie, czy zasoby ziemskie umożliwią zaspokojenie potrzeb żywieniowych prognozowanej liczby ludności. Ich wyliczenia wskazują, że przy obecnie utrzymujących się tendencjach żywnościowych, przy przede wszystkim wzroście popularności diet wysokotłuszczowych, bogatych w cukry i mięso, możliwości produkcyjne każdego typu żywności zostaną przekroczone. W niektórych przypadkach zapotrzebowanie na wybrane typy pożywienia będzie ponad dwukrotnie większe od możliwości jej produkcji. Przemysł rolniczy w obecnej postaci w znacząco negatywny sposób wpływa na sytuację klimatyczną Ziemi, a przy utrzymaniu obecnych tendencji efekt ten jeszcze się pogłębi. Jedynymi sposobami na wykarmienie prognozowanej liczby ludności i uniknięcie katastrofy okazują się globalne przestawienie się na dietę roślinną oraz daleko posunięte zmiany technologii produkcji żywnościowej

KALENDARIUM

- ***1969 – Raport U’Thanta Człowiek i jego środowisko.***
- ***1972 – Konferencja w Sztokholmie i powołanie UNEP.***
- ***1973 – Raport Klubu Rzymskiego Granice wzrostu.***
- ***1986 – Deklaracja ONZ o prawie do rozwoju.***
- ***1987 – Raport Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju Nasza Wspólna Przyszłość (Raport Brundtland).***
- ***1992 – Szczyt Ziemi w Rio de Janeiro.***

Komisja Brundtland

Światowa Komisja ds. Środowiska i Rozwoju, składająca się z 22 niezależnych członków, której przewodniczyła premier Norwegii Gro Harlem Brundtland. Została powołana w 1983 r. przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dla zbadania głównych problemów środowiska i rozwoju oraz sformułowania realistycznych propozycji rozwiązania tych problemów. Komisja miała też zaproponować nowe formy międzynarodowej współpracy w ich rozwiązywaniu. Prace Komisji zakończyły się opublikowaniem w 1987 r. raportu ***Nasza wspólna przyszłość***, w którym zaproponowano koncepcje zrównoważonego rozwoju.

Zrównoważony rozwój

Koncepcja rozwoju ekonomiczno-społecznego, która zakłada, że zaspokajanie obecnych potrzeb powinno odbywać się bez uszczerbku dla możliwości realizacji swoich potrzeb przez przyszłe pokolenia. W tym ujęciu rozwój widziany jest jako ustawiczny i dynamiczny proces, w którym dąży się do zintegrowania jego trzech obszarów:

- wzrostu gospodarczego połączonego z równomiernym podziałem korzyści,
- rozwoju społecznego opartego na sprawiedliwości społecznej,
- odpowiedzialności za ochronę zasobów naturalnych i środowisk.

Czym podejście zrównoważonego rozwoju różni się od spojrzenia na rozwój uwzględniającego tylko czynniki ekonomiczne?

Na Konferencji Sztokholmskiej wiodącym problemem stały się kwestie ochrony środowiska, to wyraźnie też zarysowała się też rozbieżność między priorytetami, możliwościami i ograniczeniami formułowanymi przez bogate kraje i kraje rozwijające się. Wskazywano na ograniczenia możliwości ochrony środowiska wynikające z ubóstwa.

„Nie chcemy dalej zubażać środowiska, a jednak nie możemy ani na chwilę zapomnieć o ponurym ubóstwie dużej liczby ludzi. Czyż ubóstwo i potrzeby nie są największymi trucicielami?”

Dziękuję za uwagę